

Obsah

Seznam zkratk	5
Seznam zkráceně citované literatury	7
1 Předmluva	9
2 Historický vývoj pojmu osoba v právním smyslu	13
2.1 Starověký koncept „persona servilis“	13
2.2 Středověký koncept „corpus mysticum“	16
2.3 Novověký koncept „persona moralis“	19
2.3.1 Samuel Puffendorf	19
2.3.2 Christian Wolff	23
2.3.3 Daniel Nettelblatt	26
2.4 Moderní koncepce osoby jako „causa finalis“	28
3 Pojem osoba v kodifikacích	35
3.1 Morální osoba jako pojem platného práva	38
3.2 Morální osoba v kodifikačních pokusech 18. století	39
3.2.1 Soukromoprávní kodifikace předcházející ABGB	39
3.2.2 Předchůdci ABGB	42
3.3 Historie vzniku ustanovení o morálních osobách v ABGB	46
3.4 Pozitivněprávní zakotvení pojmu „morální osoby“ v ABGB	50
3.5 Rakouští komentátoři ABGB v předbreznovém období	53
3.5.1 Franz von Zeiller	53
3.5.2 První generace komentátorů	54
3.5.3 Druhá generace komentátorů	58
3.5.4 Stubenrauchovo nahrazení pojmu MO osobou právníčkou	60
3.6 „Morální“ v. „právnícká“ osoba v ABGB	61
4 Teorie právnických osob v 19. století	66
4.1 Savignyho koncepce pojmu osoby v právním smyslu	66
4.2 Osoba jako nositelka „volní moci“	69
4.3 Teorie reálné svazové osobnosti	74
4.4 Osoba jako nositelka „zájmu“	80
4.5 Kombinované teorie právnícké osoby	83
4.6 Koncepce nezávislé na subjektivním právu (filosofické zdůvodnění)	87
4.7 Obecná teorie spolku	90
4.8 Normativní konstrukce právního subjektu	93
4.8.1 Normativní koncepce subjektu práva	96

4.8.2	Slezákova teorie osoby jako „normotvorné jednotky“	99
4.8.3	Fyzická a právnická osoba.....	104
4.9	Přirozenoprávní kritika normativně stanoveného subjektu.....	107
5	Současné teorie osob v právním smyslu, zejména osob „právnických“	112
5.1	Rolf Ostheim.....	112
5.2	Fritz Rittner.....	114
5.3	Günther Teubner.....	119
5.4	Thomas Raiser.....	123
5.5	Jerzy Wróblewski.....	125
5.6	Osoba z pohledu postmodernismu.....	131
6	Recentní pohled na osobu v právním smyslu v ČR	138
6.1	Osoba jako povinnostní subjekt.....	142
6.2	Osoba jako právotvorný subjekt.....	146
6.3	Pojmové znaky osoby v právním smyslu.....	157
7	Závěr.....	163
7.1	Vývoj právně-filozofického konceptu „osoby“	163
7.2	Pojem „osoby“ v kodifikacích.....	164
7.3	Teorie právnických osob.....	167
7.3.1	Klasické teorie.....	167
7.3.2	Novodobé teorie právnických osob	169
7.3.3	Teorie právnických osob 20. století.....	171
7.4	Současné doktrinární chápání pojmu osoby	173
8	Summary.....	177
8.1	Evolution of the term „person“ in its legal and philosophical sense	177
8.2	The term „person“ in codification.....	178
8.3	Theories of juristic persons	181
8.3.1	Classical theories.....	181
8.3.2	Modern theories of juristic persons.....	183
8.3.3	Theories of juristic persons in the 20 th century	185
8.4	The contemporary doctrinal understanding of the concept of a person	188
9	Seznam literatury.....	192
10	Rejstřík	208